

Šis tekstas yra skirtas tik informacijai ir teisinės galios neturi. Europos Sąjungos institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį. Autentiškos atitinkamų teisės aktų, įskaitant jų preambules, versijos skelbiamos Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje ir pateikiamos svetainėje „EUR-Lex“. Oficialūs tekstai tiesiogiai prieinami naudojantis šiame dokumente pateikiamomis nuorodomis

► **B**

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA 2008/56/EB

2008 m. birželio 17 d.

nustatanti Bendrijos veiksmų jūrų aplinkos politikos srityje pagrindus (Jūrų strategijos pagrindų direktyva)

(Tekstas svarbus EEE)

(OL L 164, 2008 6 25, p. 19)

iš dalies keičiama:

Oficialusis leidinys

► **M1**

2017 m. gegužės 17 d. Komisijos direktyva (ES) 2017/845

Nr.	puslapis	data
L 125	27	2017 5 18

**EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA
2008/56/EB**

2008 m. birželio 17 d.

**nustatanti Bendrijos veiksmų jūrų aplinkos politikos srityje
pagrindus (Jūrų strategijos pagrindų direktyva)**

(Tekstas svarbus EEE)

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Dalykas

1. Šia direktyva nustatomi pagrindai, kuriuos taikydamos valstybės narės turi imtis būtinų priemonių, skirtų pasiekti arba išlaikyti gerai jūrų aplinkos būklei ne vėliau kaip iki 2020 m.
2. Šiuo tikslu parengiamos ir įgyvendinamos jūrų strategijos, siekiant:
  - a) apsaugoti ir išsaugoti jūrų aplinką, neleisti blogėti jos būklei ir, jei įmanoma, atkurti jūrų ekosistemas teritorijose, kuriose ši aplinka neigiamai paveikta;
  - b) užkirsti kelią patekimui į jūrų aplinką ir jį mažinti, siekiant palaipsniui mažinti taršą, kaip apibrėžta 3 straipsnio 8 dalyje, jog būtų užtikrinta, kad jūrų biologinei įvairovei, jūrų ekosistemoms, žmogaus sveikatai ar teisėtam naudojimuisi jūromis nebūtų poveikio ar didelės rizikos.
3. Jūrų strategijose žmogaus veiklos valdymui taikomas ekosistemomis pagrįstas metodas, užtikrinant, kad bendras šios veiklos sudaromas spaudimas neperaugtų lygio, suderinamo su geros ekologinės būklės pasiekimu, ir kad nebūtų pakenkta jūrų ekosistemų pajėgumui reaguoti į žmonių sukeltus pasikeitimus, tuo pačiu sukuriant sąlygas, kad dabartinės ir būsimos kartos galėtų tvariai naudoti jūrų išteklius ir naudotis jūrų paslaugomis.
4. Šia direktyva prisidedama prie įvairių politikos krypčių, susitarimų ir teisėkūros priemonių, turinčių poveikio jūrų aplinkai, darnos ir siekiama užtikrinti aplinkosaugos klausimų integravimą į jas.

2 straipsnis

Taikymo sritis

1. Ši direktyva taikoma visiems jūrų vandenims, kaip apibrėžta 3 straipsnio 1 dalyje, ir joje atsižvelgiama į tarptautinį poveikį trečiųjų šalių, esančių tame pačiame jūrų regione ar paregionyje, jūrų aplinkos kokybei.
2. Ši direktyva netaikoma veiklai, kurios pagrindinis tikslas – gynyba ar nacionalinis saugumas. Tačiau valstybės narės siekia užtikrinti, kad tokia veikla būtų vykdoma taip, kad, kiek tai pagrįsta ir įmanoma, ji būtų suderinta su šios direktyvos tikslais.

▼B*3 straipsnis***Sąvokų apibrėžtys**

Šioje direktyvoje taikomos šios sąvokų apibrėžtys:

- 1) jūrų vandenys – tai:
  - a) vandenys, jūros dugnas ir po juo esantis gruntas, jūros pusėje nuo pagrindinės linijos, nuo kurios matuojamas teritorinių vandenų plotis, besitęsiantys iki toliausios ribos tos teritorijos, kuri priklauso valstybių narių jurisdikcijai ir (arba) kurioje ji vykdo jurisdikciją pagal UNCLOS, išskyrus vandenį, esančius greta Sutarties II priede išvardytų šalių ir teritorijų, bei Prancūzijos užjūrio departamentų ir kolektyvinių darinių; ir
  - b) pakrančių vandenys, kaip apibrėžiama Direktyvoje 2000/60/EB, jų dugnas ir po juo esantis gruntas, įtraukiami tik tiek, kiek tai yra susiję su konkrečiais jūrų aplinkos apsaugos elementais, kuriems nėra taikoma minėtoji direktyva arba kiti Bendrijos teisės aktai;
- 2) jūrų regionas – 4 straipsnyje nurodytas jūrų regionas. Jūrų regionai ir jų paregioniai paskirti siekiant palengvinti šios direktyvos įgyvendinimą ir yra nustatyti atsižvelgiant į hidrologinius, okeanografinius ir biogeografinius bruožus;
- 3) jūrų strategija – strategija, kurią reikia parengti kiekvienam atitinkamam jūrų regionui ar paregioniui ir jame įgyvendinti, kaip nustatyta 5 straipsnyje;
- 4) aplinkos būklė – bendra jūrų vandenų aplinkos būklė, atsižvelgiant į juos sudarančių jūrų ekosistemų struktūrą, funkciją ir procesus bei natūralius fiziografinius, geografinius, biologinius, geologinius ir klimato veiksnius bei fizines, akustines ir chemines sąlygas, taip pat susidariusias dėl žmogaus veiklos atitinkamoje teritorijoje ar už jos ribų;
- 5) gera aplinkos būklė – jūros vandenų aplinkos būklė, kai tie vandenys sudaro ekologiniu požiūriu įvairius ir dinamiškus vandenynus bei jūras, kurie yra švarūs, sveiki ir produktyvūs jiems būdingomis sąlygomis, o jūrų aplinkos naudojimas neperžengia tausaus naudojimo lygio, ir tokiu būdu išsaugomas potencialas ja naudotis dabartinėms ir būsimoms kartoms, t. y.:
  - a) sudėtinių jūros ekosistemų struktūra, funkcijos ir procesai, kartu su susijusiais fiziografiniais, geografiniais, geologiniais ir klimato veiksniais sudaro sąlygas pilnaverčiam tų ekosistemų funkcionavimui ir palaiko jų atsparumą žmogaus sukeltiems aplinkos pokyčiams. Jūrų rūšys ir buveinės yra apsaugotos, užkirstas kelias žmogaus sukeltam biologinės įvairovės nykimui, o įvairių biologinių komponentų funkcionavimas yra subalansuotas;

▼B

b) ekosistemų hidromorfologinės, fizinės ir cheminės savybės, įskaitant tas savybes, kurios yra susiformavusios dėl žmogaus veiklos atitinkamoje teritorijoje, palaiko pirmiau aprašytas ekosistemas. Antropogeninis medžiagų ir energijos, įskaitant triukšmą, patekimas į jūros aplinką nesukelia taršos poveikio.

Gera aplinkos būklė nustatoma jūrų regiono ar paregionio lygmeniu kaip nurodyta 4 straipsnyje, remiantis I priede pateiktais kokybiniais deskriptoriais. Siekiant geros aplinkos būklės taikomas ekosistemomis pagrįstas prisitaikomasis valdymas;

- 6) kriterijai – saviti techniniai bruožai, glaudžiai susieti su kokybiniais deskriptoriais;
- 7) aplinkosaugos tikslas – kokybinis ar kiekybinis teiginys apie pageidautiną įvairių jūros vandenų komponentų būklę, pavojus ir poveikį šiems vandenims, atsižvelgiant į kiekvieno jūrų regiono ar paregionio aplinkosaugos tikslus. Aplinkosaugos tikslai nustatomi pagal 10 straipsnį;
- 8) tarša – dėl žmogaus veiklos kylantis tiesioginis arba netiesioginis medžiagų ar energijos, taip pat žmogaus sukeliama jūrų povandeninio triukšmo patekimas į jūrų aplinką, kuris sukelia arba gali sukelti žalingą poveikį, pavyzdžiui, žalą gyviesiems ištekliams ir jūrų ekosistemoms, įskaitant biologinės įvairovės nykimą, pavojų žmogaus sveikatai, trukdžius jūrų veiklai, įskaitant žvejybą, turizmą ir poilsį bei kitą teisėtą naudojimąsi jūra, jūros vandens kokybės pablogėjimą naudojimui ir patogumų sumažėjimą arba apskirtai trukdžius tausiam jūrų prekių ir paslaugų naudojimui;
- 9) regioninis bendradarbiavimas – valstybių narių ir, kai įmanoma, tą patį jūrų regioną ar paregionį turinčių trečiųjų šalių bendradarbiavimas ir veiklos koordinavimas, siekiant parengti ir įgyvendinti jūrų strategijas;
- 10) regioninė jūrų konvencija – bet kuri tarptautinė konvencija ar tarptautinis susitarimas kartu su jų valdančiaisiais organais, kurie įsteigti siekiant apsaugoti 4 straipsnyje nurodytų jūrų regionų jūrų aplinką, pavyzdžiui, Konvencija dėl Baltijos jūros baseino jūros aplinkos apsaugos, Konvencija dėl Šiaurės Rytų Atlanto jūros aplinkos apsaugos ir Konvencija dėl Viduržemio jūros apsaugos nuo taršos.

*4 straipsnis***Jūrų regionai ir paregioniai**

1. Vykdydamos šioje direktyvoje nustatytas pareigas valstybės narės deramai atsižvelgia į tai, kad jų suverenitetui ar jurisdikcijai priklausantys jūrų vandenys sudaro neatskiriamą šių jūrų regionų dalį:

▼B

- a) Baltijos jūros;
- b) Šiaurės Rytų Atlanto vandenyno;
- c) Viduržemio jūros;
- d) Juodosios jūros.

2. Kad atsižvelgtų į tam tikro regiono specifiką, valstybės narės gali įgyvendinti šią direktyvą remdamosi 1 dalyje nurodytų jūrų vandenų padalijimais tinkamu lygiu, su sąlyga, kad tokių padalijimų ribos atitinka šiuos jūrų paregionius:

- a) Šiaurės Rytų Atlanto vandenyne:
  - i) Didžioji Šiaurės jūra, įskaitant Kategato ir Lamanšo sąsiaurius;
  - ii) Keltų jūros;
  - iii) Biskajos įlanka ir Pirėnų pakrantė;
  - iv) Atlanto vandenyne – Makaronezijos biogeografinis regionas, vandenys, supantys Azorų, Madeiros ir Kanarų salas;
- b) Viduržemio jūroje:
  - i) Vakarų Viduržemio jūra;
  - ii) Adrijos jūra;
  - iii) Jonijos jūra ir Centrinė Viduržemio jūra;
  - iv) Egėjo-Levanto jūra.

Valstybės narės apie bet kokius padalijimus praneša Komisijai iki 26 straipsnio 1 dalies pirmojoje pastraipoje nurodytos datos, tačiau gali šiuos padalijimus peržiūrėti, kai bus atliktas 5 straipsnio 2 dalies a punkto i papunktyje nurodytas pradinis įvertinimas.

5 straipsnis

Jūrų strategijos

1. Kiekviena valstybė narė kiekvienam jūrų regionui ar paregionui parengia jūrų strategiją savo jūrų vandenims, laikydamosi veiksmų plano, pateikto 2 dalies a ir b punktuose.

2. Vieno jūrų regiono ar paregionio valstybės narės bendradarbiauja, kad kiekviename jūrų regione ar paregionyje būtų užtikrintas šios direktyvos tikslams pasiekti būtinų priemonių, visų pirma skirtingų a ir b punktuose nurodytų jūrų strategijų elementų, nuoseklumas ir koordinavimas visame atitinkamame jūrų regione ar paregionyje, vykdydamos toliau pateikiamą veiksmų planą, dėl kurio atitinkamos valstybės narės stengiasi laikytis bendro požiūrio:

▼B

- a) parengimas:
- i) atitinkamų vandenų dabartinės aplinkos būklės ir žmogaus veiklos poveikio jų aplinkai pradinis įvertinimas, kuris turi būti baigtas iki 2012 m. liepos 15 d. pagal 8 straipsnį;
  - ii) atitinkamų vandenų geros aplinkos būklės nustatymas, kuris turi būti atliktas iki 2012 m. liepos 15 d. pagal 9 straipsnio 1 dalį;
  - iii) tam tikrų aplinkos apsaugos tikslų ir susijusių rodiklių nustatymas iki 2012 m. liepos 15 d. pagal 10 straipsnio 1 dalį;
  - iv) nuolatinio tikslų vertinimo ir atnaujinimo stebėsenos programos parengimas ir įgyvendinimas iki 2014 m. liepos 15 d. pagal 11 straipsnio 1 dalį, išskyrus tuos atvejus, kai atitinkamuose Bendrijos teisės aktuose nurodyta kitaip;
- b) priemonių programos:
- i) priemonių programos, skirtos gerai aplinkos būklei pasiekti ar išlaikyti, parengiamos vėliausiai iki 2015 m. pagal 13 straipsnio 1, 2 ir 3 dalis;
  - ii) i punkte numatytos programos pradedamos įgyvendinti ne vėliau kaip iki 2016 m. pagal 13 straipsnio 10 dalį.
3. Valstybės narės, turinčios sienas tame pačiame jūrų regione ar paregionyje, kuriam taikoma ši direktyva, jei jūros būklė yra tokio kritinio lygio, kad reikalingi skubūs veiksmai, nustato veiksmų planą pagal 1 dalį, kuris apima paankstintą priemonių, taip pat galimų griežtesnių priemonių programos įsigaliojimą, jei tai nekenkia gerai aplinkos būklei, kuri buvo pasiekta ar išlaikyta kitame jūrų regione ar paregionyje. Tokiais atvejais:
- a) atitinkamos valstybės narės praneša Komisijai apie patikslintus terminus ir imasi atitinkamų veiksmų;
  - b) Komisijos prašoma apsvarstyti, ar teikti pagalbą valstybėms narėms, padidinusioms pastangas pagerinti jūrų aplinką, atitinkamą regioną padarant bandomuoju projektu.

*6 straipsnis***Regioninis bendradarbiavimas**

1. Kad būtų užtikrintas 5 straipsnio 2 dalyje nurodytas koordinavimas, valstybės narės, jei tai įgyvendinama ir taikytina, naudoja esamas regioninio institucinio bendradarbiavimo struktūras, taip pat struktūras, įsteigtas pagal regionines jūrų konvencijas, taikomas tame jūrų regione arba paregionyje.
2. Siekdamos nustatyti ir įgyvendinti jūrų strategijas, kiekvieno jūrų regiono arba paregionio valstybės narės kiek galėdamos stengiasi koordinuoti savo veiksmus, panaudodamos atitinkamus tarptautinius forumus, įskaitant regioninių jūrų konvencijų mechanizmus ir struktūras, su trečiosiomis šalimis, turinčiomis suverenumą arba jurisdikciją to paties jūrų regiono arba paregionio vandenyse.

▼B

Šiame kontekste valstybės narės kiek įmanoma remiasi tinkamomis esamomis programomis ir veikla, vystomomis pagal tarptautiniais susitarimais, pavyzdžiui, regioninėmis jūrų konvencijomis, įsteigtas struktūras.

Atitinkamais atvejais, koordinavime ir bendradarbiavime dalyvauja visos valstybės narės, esančios jūrų regiono ar paregionio vandens baseine, įskaitant sausumos valstybes, siekiant sudaryti sąlygas tame jūrų regione ar paregionyje esančioms valstybėms narėms laikytis savo įsipareigojimų pagal šią direktyvą, naudojant sukurtas bendradarbiavimo struktūras, nustatytas šioje direktyvoje ar Direktyvoje 2000/60/EB.

*7 straipsnis***Kompetentingos institucijos**

1. Valstybės narės iki 2010 m. liepos 15 d. kiekvienam atitinkamam jūrų regionui arba paregionui paskiria kompetentingą instituciją ar institucijas šiai direktyvai įgyvendinti joms priklausančių jūrų vandenų atžvilgiu.

Iki 2011 m. sausio 15 d. valstybės narės pateikia Komisijai paskirtų kompetentingų institucijų sąrašą kartu su II priede išvardyta informacija.

Tuo pačiu metu valstybės narės nusiunčia Komisijai savo kompetentingų institucijų tose tarptautinėse organizacijose, kuriose jos dalyvauja ir kurios yra svarbios įgyvendinant šią direktyvą, sąrašą.

Valstybės narės, kurių teritorija yra kiekvieno jūrų regiono ar paregionio vandens baseine taip pat paskiria kompetentingą instituciją ar institucijas vykdyti bendradarbiavimą ir koordinavimą, kaip nurodyta 6 straipsnyje.

2. Valstybės narės praneša Komisijai apie visus pagal 1 dalį pateiktos informacijos pasikeitimus per šešis mėnesius nuo to, kai toks pasikeitimas įsigalioja.

II SKYRIUS

JŪRŲ STRATEGIJOS: PARENGIMAS*8 straipsnis***Įvertinimas**

1. Kiekvieno jūrų regiono ar paregionio atžvilgiu valstybės narės atlieka pradinį savo jūrų vandenų įvertinimą, atsižvelgdamos į esamus duomenis, jei tokių yra, kuris apima:

- a) tų vandenų pagrindinių ypatybių ir savybių bei esamos aplinkos būklės analizę, pagrįstą orientaciniais III priedo 1 lentelėje pateiktais aspektų sąrašais, ir apimančią fizines ir chemines savybes, buveinių tipus, biologines savybes bei hidromorfologiją;
- b) vyraujančių problemų ir poveikio, įskaitant žmogaus veiklą, tų vandenų aplinkos būklei analizę, kuri:

▼B

- i) yra pagrįsta orientaciniais III priedo 2 lentelėje pateiktais aspektų sąrašais, ir apima kokybinį bei kiekybinį įvairių problemų derinį, taip pat pastebimas tendencijas;
  - ii) apima pagrindinį kaupiamąjį ir sąveikųjį poveikį; ir
  - iii) kurioje atsižvelgiama į susijusius vertinimus, kurie buvo parengti pagal esamus Bendrijos teisės aktus;
- c) ekonominę ir socialinę tų vandenų naudojimo ir dėl jūrų aplinkos blogėjimo kylančių išlaidų analizę.

2. Atliekant 1 dalyje nurodytas analizes atsižvelgiama į su pakrančių, tarpiniais ir teritoriniais vandenimis susijusius aspektus, kuriems taikomos esamų Bendrijos teisės aktų, ypač Direktyvos 2000/60/EB, atitinkamos nuostatos. Jose taip pat atsižvelgiama į kitus susijusius įvertinimus, pavyzdžiui, bendrai atliktus pagal regionines jūrų konvencijas, arba jais remiamasi tam, kad būtų parengtas išsamus jūrų aplinkos būklės įvertinimas.

3. Valstybės narės, rengdamos vertinimus pagal 1 dalį, bendradarbiauja, kaip numatyta 5 ir 6 straipsniuose, ir deda visas pastangas, siekdamos užtikrinti, kad:

- a) vertinimo metodai jūrų regione ar paregionyje būtų suderinti;
- b) būtų atsižvelgiama į tarpvalstybinį poveikį ir veiksnius.

*9 straipsnis***Geros aplinkos būklės nustatymas**

1. Remdamosi pagal 8 straipsnio 1 dalį atliktu pradiniu įvertinimu valstybės narės kiekvienam atitinkamam jūrų regionui ar paregionui nustato jūrų vandenų geros aplinkos būklės savybes, remdamosi I priede išvardytais kokybiniais deskriptoriais.

Valstybės narės atsižvelgia į orientacinius III priedo 1 lentelėje pateiktus aspektų sąrašus ir visų pirma į fizines ir chemines savybes, buveinių tipus, biologines savybes bei hidromorfologiją.

Valstybės narės taip pat atsižvelgia į pavojų ar poveikį, atsirandantį dėl žmogaus veiklos, kiekviename jūrų regione ar paregionyje, remdamosi III priedo 2 lentelėje pateiktais orientaciniais sąrašais.

2. Valstybės narės praneša Komisijai, kad atliktas įvertinimas pagal 8 straipsnio 1 dalį ir nustatymas – pagal šio straipsnio 1 dalį, per tris mėnesius nuo pastarojo pabaigimo.

3. Taikant 25 straipsnio 3 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu ir remiantis I ir III priedais iki 2010 m. liepos 15 d. nustatomi kriterijai ir metodikos standartai, kuriuos turi taikyti valstybės narės ir kuriais remiantis iš dalies keičiami neesminiai šios direktyvos elementai,

▼B

juos papildant, kad būtų užtikrintas nuoseklumas ir kad būtų galima palyginti, koku mastu skirtinguose jūrų regionuose ar paregioniuose pasiekta gera aplinkos būklė. Prieš pasiūlydama tokius kriterijus ir standartus, Komisija konsultuojasi su visomis suinteresuotomis šalimis, įskaitant regionines jūrų konvencijas.

*10 straipsnis***Aplinkos apsaugos tikslų nustatymas**

1. Remdamosi pagal 8 straipsnio 1 dalį atliktu pradiniu įvertinimu valstybės narės kiekvienam jūrų regionui ar paregioniuui nustato išsamius aplinkos apsaugos tikslus ir susijusius rodiklius savo jūrų vandenims, kuriais remiamasi siekiant geros aplinkos būklės jūrų aplinkoje, atsižvelgdamos į III priedo 2 lentelėje pateiktą orientacinį pavojų ir poveikių sąrašą ir IV priede pateiktą orientacinį savybių sąrašą.

Nustatydamos tuos tikslus ir rodiklius valstybės narės atsižvelgia į tai, kad tų pačių vandenų atžvilgiu taip pat taikomi atitinkami esami aplinkos apsaugos tikslai, nustatyti nacionaliniu, Bendrijos arba tarptautiniu lygiu, užtikrinant, kad šie tikslai būtų suderinami tarpusavyje ir kad kiek įmanoma taip pat būtų atsižvelgiama į atitinkamą tarpvalstybinį poveikį ir veiksnius.

2. Valstybės narės aplinkos apsaugos tikslus Komisijai praneša per tris mėnesius nuo tų tikslų nustatymo.

*11 straipsnis***Stebėsenos programos**

1. Remdamosi pagal 8 straipsnio 1 dalį atliktu pradiniu įvertinimu valstybės narės nustato ir įgyvendina suderintas stebėsenos programas, skirtas nuolat vertinti joms priklausančių jūrų vandenų aplinkos būklę, remdamosi III priede pateiktais orientaciniais aspektų sąrašais ir V priede pateiktu sąrašu ir vadovaudamosi pagal 10 straipsnį nustatytais aplinkos apsaugos tikslais.

Stebėsenos programos yra suderintos tarpusavyje jūrų regionuose ir paregioniuose ir pagrįstos atitinkamomis vertinimo ir stebėsenos nuostatomis, nustatytomis Bendrijos teisės aktuose, įskaitant Buveinių ir Paukščių direktyvas, arba pagal tarptautinius susitarimus ir turi būti su šiomis nuostatomis suderinamos.

2. Vieno jūros regiono ar paregionio valstybės narės, remdamosi 1 dalies nuostatomis, parengia stebėsenos programas ir suderinamumo bei koordinavimo tikslais stengiasi užtikrinti, kad:

a) vertinimo metodai jūrų regione ar paregionyje būtų suderinti, kad būtų galima lengviau palyginti stebėsenos rezultatus;

b) būtų atsižvelgta į atitinkamą tarpvalstybinį poveikį ir veiksnius.

3. Valstybės narės apie stebėsenos programas praneša Komisijai per tris mėnesius nuo jų parengimo.

▼B

4. Taikant 25 straipsnio 3 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu nustatomos specifikacijos bei standartizuoti metodai, kuriuose atsižvelgiama į esamus išsipareigojimus ir kuriais užtikrinamas stebėsenos bei vertinimo rezultatų palyginamumas, bei kuriais iš dalies keičiamos neesminės šios direktyvos nuostatos, ją papildant.

*12 straipsnis***Pranešimai ir Komisijos teikiamas įvertinimas**

Remdamasi visais pagal 9 straipsnio 2 dalį, 10 straipsnio 2 dalį ir 11 straipsnio 3 dalį pateiktais pranešimais dėl kiekvieno jūrų regiono arba paregionio, Komisija kiekvienos valstybės narės atveju įvertina, ar aspektai, apie kuriuos pranešta, yra tinkamas pagrindas šios direktyvos reikalavimams įvykdyti, ir gali paprašyti atitinkamos valstybės narės pateikti turimą ir būtiną papildomą informaciją.

Atlikdama šiuos vertinimus Komisija atsižvelgia į sistemų skirtinguose jūrų regionuose arba paregionuose bei visoje Bendrijoje darną.

Komisija, gavusi visus tuos pranešimus, per šešis mėnesius informuoja atitinkamas valstybes nares, ar, jos manymu, aspektai, apie kuriuos pranešta, atitinka šios direktyvos nuostatas, ir pateikia nuorodas dėl visų pakeitimų, kurie, jos nuomone, yra reikalingi.

III SKYRIUS

JŪRŲ STRATEGIJOS: PRIEMONIŲ PROGRAMOS*13 straipsnis***Priemonių programos**

1. Valstybės narės kiekvieno atitinkamo jūrų regiono ar paregionio atžvilgiu nustato priemones, kurių reikia imtis kad būtų pasiekta ar išlaikyta gera aplinkos būklė, kaip nustatyta pagal 9 straipsnio 1 dalį, joms priklausančiuose jūrų vandenyse.

Tos priemonės parengiamos remiantis pagal 8 straipsnio 1 dalį atliktu pradiniu įvertinimu ir vadovaujantis pagal 10 straipsnio 1 dalį iškeltais aplinkos apsaugos tikslais bei atsižvelgiant į VI priede išvardytus priemonių tipus.

2. Valstybės narės pagal 1 dalį parengtas priemones įtraukia į priemonių programą, atsižvelgdamos į pagal Bendrijos teisės aktus, visų pirma pagal Direktyvą 2000/60/EB, 1991 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyvą 91/271/EEB dėl miesto nuotėkų valymo ⁽¹⁾ ir 2006 m. vasario

⁽¹⁾ OL L 135, 1991 5 30, p. 40. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1882/2003 (OL L 284, 2003 10 31, p. 1).

▼B

15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2006/7/EB dėl maudyklų vandens kokybės valdymo ⁽¹⁾, taip pat ir būsimus teisės aktus dėl aplinkos apsaugos kokybės standartų vandens politikos srityje, arba tarptautinius susitarimus.

3. Pagal 2 dalį rengdamos priemonių programą, valstybės narės deramai atsižvelgia į tvarų vystymąsi ir ypač į socialinį ir ekonominį numatytų priemonių poveikį. Valstybės narės, siekdamos pagelbėti 7 straipsnyje nurodytai kompetentingai institucijai arba nurodytoms kompetentingoms institucijoms integruotai vykdyti savo uždavinius, gali nustatyti arba sukurti administracines sistemas, kad būtų galima iš tokios sąveikos turėti naudos.

Prieš įdiegdamos naujas priemones valstybės narės užtikrina, kad priemonės būtų ekonomiškai ir techniškai įmanomos, ir atlieka poveikio vertinimus, apimančius ir ekonominės naudos analizę.

4. Pagal šį straipsnį parengtos priemonių programos apima erdvės apsaugos priemones, kurios prisideda prie nuoseklių ir pavyzdinių saugomų jūrų teritorijų tinklų kūrimo, tinkamai apima sudėtinių ekosistemų įvairovę, pavyzdžiui, specialias saugomas teritorijas pagal Buveinių direktyvą, specialias saugomas teritorijas pagal Paukščių direktyvą, ir saugomas jūrų teritorijas, kaip yra susitarusios Bendrija ir atitinkamos valstybės narės pagal tarptautinius ar regioninius susitarimus, kurių šalimis jos yra.

5. Jei valstybės narės mano, kad žmogaus veiklos valdymas Bendrijos arba tarptautiniu lygmeniu gali turėti didelio poveikio jūrų aplinkai, ypač 4 dalyje minimose srityse, jos atskirai ar bendrai kreipiasi į atitinkamą instituciją arba atitinkamą tarptautinę organizaciją siekdamos apsvarstyti ir galbūt patvirtinti priemones, kurios gali būti reikalingos norint pasiekti šios direktyvos tikslus, kad būtų galima išsaugoti ar, jei reikia, atkurti ekosistemų vientisumą, struktūrą ir veiklą.

6. Ne vėliau kaip 2013 m. valstybės narės kiekvieno jūrų regiono ar paregionio atžvilgiu viešai paskelbia atitinkamą informaciją apie aspektus, minimus 4 ir 5 dalyse.

7. Valstybės narės savo priemonių programose nurodo, kaip priemonės turi būti įgyvendinamos ir kaip jomis bus prisidedama prie pagal 10 straipsnio 1 dalį nustatytų aplinkos apsaugos tikslų pasiekimo.

8. Valstybės narės apsvarsto savo priemonių programų reikšmę vandenims, esantiems už joms priklausančių jūrų vandenų ribos, siekiant sumažinti žalą šiems vandenims pavojų ir padaryti teigiamą poveikį šiems vandenims.

9. Valstybės narės praneša Komisijai ir kitoms atitinkamoms valstybėms narėms apie savo priemonių programas per tris mėnesius nuo jų nustatymo.

10. Atsižvelgdamos į 16 straipsnį, valstybės narės užtikrina, kad programos būtų pradėtos vykdyti per vienerius metus nuo jų nustatymo.

⁽¹⁾ OL L 64, 2006 3 4, p. 37.

*14 straipsnis***Išimtys**

1. Jei valstybė narė jai priklausančiuose jūrų vandenyse gali nustatyti atvejus, kuriais dėl bet kurios a–d punktuose išvardytų priežasčių aplinkos apsaugos tikslai arba gera aplinkos būklė visais aspektais negali būti pasiekti priemonėmis, kurių imasi ta valstybė narė, arba dėl e punkte nurodytų priežasčių negali būti pasiekti per atitinkamą terminą:

- a) veiksmai arba neveikimas, už kuriuos atitinkama valstybė narė nėra atsakinga;
- b) gamtinės priežastys;
- c) *force majeure*;
- d) jūrų vandenų fizinių savybių modifikacijos ir pakeitimai, atsiradę dėl veiksmų, kurių imtasi dėl priežasčių, susijusių su itin svarbiais viešaisiais interesais, nusvėrusių neigiamą poveikį aplinkai, įskaitant tarpvalstybinį poveikį;
- e) gamtinės sąlygos, kurios neleidžia laiku pagerinti atitinkamų jūrų vandenų būklę.

Atitinkama valstybė narė aiškiai nurodo tokius atvejus savo priemonių programoje ir savo nuomonę pagrindžia Komisijai. Nurodydamos atvejus valstybės narės įvertina pasekmes atitinkamame jūrų regione ar paregionyje esančioms valstybėms narėms.

Tačiau atitinkama valstybė narė imasi tinkamų *ad hoc* priemonių, kad galėtų toliau siekti aplinkos apsaugos tikslų, užkirstų kelią tolesniam dėl b, c ar d punktuose nurodytų priežasčių paveiktų jūrų vandenų būklės blogėjimui ir sušvelnintų neigiamą poveikį jūrų regiono ar paregionio lygmeniu arba kitos valstybės narės jūrų vandenyse.

2. Susidarius 1 dalies d punkte nurodytai padėčiai, valstybės narės užtikrina, kad dėl modifikacijų ir pakeitimų netaptų visam laikui nebeįmanoma pasiekti arba nebūtų sutrukdyta siekti geros aplinkos būklės jūrų regiono ar paregionio lygmeniu arba kitos valstybės narės jūrų vandenyse.

3. 1 dalies trečioje pastraipoje nurodytos *ad hoc* priemonės jei įmanoma integruojamos į priemonių programas.

4. Valstybės narės parengia ir įgyvendina visus 5 straipsnio 2 dalyje nurodytus jūrų strategijų elementus, tačiau, išskyrus 8 straipsnyje nurodytą pradinį įvertinimą, nereikalaujama, kad tai darydamos jos imtųsi konkrečių veiksmų, jeigu nėra didelio pavojaus jūrų aplinkai arba jeigu išlaidos būtų neproporcingos atsižvelgiant į pavojų jūrų aplinkai ir jei būklė toliau neblogėja.

Jei valstybė narė nesiima jokių veiksmų dėl kurios nors iš šių priežasčių, ji pateikia Komisijai būtinus savo sprendimui pagrįsti įrodymus, kartu siekdama nesutrukdyti pasiekti gerą aplinkos būklę.

*15 straipsnis***Rekomendacijos dėl Bendrijos veiksmų**

1. Jei valstybė narė nustato problemą, kuri turi poveikio jai priklausančių jūrų vandenų aplinkos būklei ir kurios negalima išspręsti nacionaliniu lygmeniu priimtomis priemonėmis ar kuri yra susijusi su kita Bendrijos politika ar tarptautiniu susitarimu, ji atitinkamai informuoja Komisiją ir pateikia motyvus savo nuomonei pagrįsti.

Komisija pateikia atsakymą per šešis mėnesius.

2. Jei prireikia Bendrijos institucijų veiksmų, valstybės narės teikia tinkamas rekomendacijas Komisijai ir Tarybai dėl priemonių, susijusių su 1 dalyje nurodytomis problemomis. Jei kitaip nenumato atitinkami Bendrijos teisės aktai, Komisija į tokias rekomendacijas atsako per šešis mėnesius ir, prireikus, įvertina tas rekomendacijas pristatydamą susijusių pasiūlymus Europos Parlamentui ir Tarybai.

*16 straipsnis***Pranešimai ir Komisijos teikiamas įvertinimas**

Remdamasi pagal 13 straipsnio 9 dalį pateiktais pranešimais apie priemonių programas Komisija įvertina, ar kiekvienos valstybės narės atveju praneštos programos yra tinkamas pagrindas atitikti šios direktyvos reikalavimus, ir gali paprašyti atitinkamos valstybės narės pateikti turimą ir būtiną papildomą informaciją.

Atlikdama šiuos vertinimus Komisija atsižvelgia į priemonių programų suderinamumą skirtinguose jūrų regionuose arba paregioniuose ir visoje Bendrijoje.

Komisija, gavusi visus tuos pranešimus, per šešis mėnesius informuoja atitinkamas valstybes nares, ar jos manymu, priemonių programos, apie kurias pranešta, atitinka šios direktyvos nuostatas, ir pateikia nuorodas dėl visų pakeitimų, kuriuos mano esant reikalingus.

IV SKYRIUS

ATNAUJINIMAS, ATASKAITOS IR VISUOMENĖS INFORMAVIMAS*17 straipsnis***Atnaujinimas**

1. Valstybės narės užtikrina, kad kiekvieno atitinkamo jūrų regiono ar paregionio jūrų strategijos būtų nuolat atnaujinamos.

2. 1 dalies tikslais valstybės narės kas šešerius metus nuo jūrų strategijų pradinio parengimo suderinta tvarka, kaip numatyta 5 straipsnyje, peržiūri šiuos savo strategijų aspektus:

a) geros aplinkos būklės pradinį įvertinimą ir nustatymą, numatytus atitinkamai 8 straipsnio 1 dalyje ir 9 straipsnio 1 dalyje;

b) pagal 10 straipsnio 1 dalį nustatytų aplinkos apsaugos tikslų;

▼B

- c) pagal 11 straipsnio 1 dalį parengtų stebėsenos programų;
  - d) pagal 13 straipsnio 2 dalį parengtų priemonių programų.
3. Po 2 dalyje numatytų peržiūrų atlikti atnaujinimai per tris mėnesius nuo jų paskelbimo pagal 19 straipsnio 2 dalį persiunčiami Komisijai, regioninėms jūrų konvencijoms ir kitoms atitinkamoms valstybėms narėms.
4. 12 ir 16 straipsniai šiam straipsniui taikomi *mutatis mutandis*.

*18 straipsnis***Tarpinės ataskaitos**

Valstybės narės per trejus metus nuo kiekvienos priemonių programos arba jos atnaujinimo paskelbimo pagal 19 straipsnio 2 dalį pateikia Komisijai trumpą tarpinę ataskaitą, kurioje aprašoma tos programos įgyvendinimo pažanga.

*19 straipsnis***Konsultacijos su visuomene ir informavimas**

1. Vadovaudamasi atitinkamais galiojančiais Bendrijos teisės aktais, valstybės narės užtikrina, kad visoms suinteresuotoms šalims iš anksto ir veiksmingai būtų suteiktos galimybės dalyvauti įgyvendinant šią direktyvą, jei įmanoma, įtraukiant esamas valdymo institucijas ar struktūras, įskaitant regionines jūros konvencijas, mokslines patariamąsias įstaigas ir regionines patariamąsias tarybas.
2. Valstybės narės paskelbia jūrų strategijų ir jų atnaujinimų santraukas, ir sudaro sąlygas visuomenei pateikti dėl jų pastabas, dėl šių aspektų:
- a) pradinio geros aplinkos būklės įvertinimo ir nustatymo, kaip numatyta atitinkamai 8 straipsnio 1 dalyje ir 9 straipsnio 1 dalyje;
  - b) pagal 10 straipsnio 1 dalį nustatytų aplinkos apsaugos tikslų;
  - c) pagal 11 straipsnio 1 dalį parengtų stebėsenos programų;
  - d) pagal 13 straipsnio 2 dalį parengtų priemonių programų.
3. Galimybę susipažinti su informacija apie aplinką reglamentuoja 2003 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/4/EB dėl visuomenės galimybės susipažinti su informacija apie aplinką ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ OL L 41, 2003 2 14, p. 26.

▼B

Pagal Direktyvą 2007/2/EB valstybės narės suteikia Komisijai teisę susipažinti su tais duomenimis ir informacija, gautais atlikus pradinį įvertinimą pagal 8 straipsnio nuostatas ir įgyvendinant stebėsenos programas, nustatytas pagal 11 straipsnio nuostatas, ir teises jais naudotis, kad Komisija galėtų vykdyti su šia direktyva susijusias savo užduotis, ypač Bendrijos jūrų aplinkos būklės peržiūrą pagal 20 straipsnio 3 dalies b punkto nuostatas.

Ne vėliau, kaip per šešis mėnesius nuo duomenų ir informacijos, gautų atlikus pradinį įvertinimą pagal 8 straipsnio nuostatas ir įgyvendinant stebėsenos programas, nustatytas pagal 11 straipsnio nuostatas, gavimo datos, tokia informacija ir duomenys pateikiami Europos aplinkos agentūrai, kad ji galėtų vykdyti savo užduotis.

*20 straipsnis***Komisijos ataskaitos**

1. Komisija paskelbia pirmąją šios direktyvos įgyvendinimo įvertinimo ataskaitą per dvejus metus nuo tada, kai gaunamos visos priemonių programos ir, bet kuriuo atveju, ne vėliau kaip 2019 m.

Vėliau tolesnes ataskaitas Komisija skelbia kas šešerius metus. Ataskaitas ji teikia Europos Parlamentui ir Tarybai.

2. Komisija ne vėliau kaip 2012 m. liepos 15 d. paskelbia ataskaitą, kurioje įvertina, kaip ši direktyva prisideda prie to, kad būtų vykdomos valstybių narių arba Bendrijos tarptautiniu ar Bendrijos lygmenimis esamos pareigos, įsipareigojimai ir iniciatyvos jūrų vandens aplinkos apsaugos srityje.

Ši ataskaita turi būti pateikta Europos Parlamentui ir Tarybai.

3. 1 dalyje numatytose ataskaitose pateikiama:

- a) šios direktyvos įgyvendinimo pažangos apžvalga;
- b) Bendrijos jūrų aplinkos būklės peržiūra, kuri atliekama kartu su Europos aplinkos agentūra ir atitinkamomis regioninėmis jūrų ir žuvininkystės organizacijomis bei konvencijomis;
- c) jūrų strategijų apžvalga ir pasiūlymai dėl jų tobulinimo;
- d) pagal 12 ir 16 straipsnius iš valstybių narių gautos informacijos ir Komisijos pagal 16 straipsnį atliktų įvertinimų santrauka, susijusi su informacija, gauta iš valstybių narių pagal 15 straipsnį;
- e) atsakymo į kiekvieną pagal 18 straipsnį Komisijai pateiktą valstybių narių ataskaitą santrauka;
- f) atsakymų į Europos Parlamento ir Tarybos pastabas dėl ankstesnių jūrų strategijų santrauka;

▼B

g) santrauka apie kitų Bendrijos politikos krypčių indėlį siekiant šios direktyvos tikslų.

*21 straipsnis***Saugomų teritorijų pažangos ataskaitos**

Remdamasi valstybių narių iki 2013 m. pateikta informacija ir atsižvelgdama į esamus įsipareigojimus pagal taikytiną Bendrijos teisę, taip pat Bendrijos ir valstybių narių tarptautinius įsipareigojimus, Komisija iki 2014 m. pateikia ataskaitą, kurioje aptariama pažanga steigiant saugomas jūrų teritorijas.

Ši ataskaita pateikiama Europos Parlamentui ir Tarybai.

*22 straipsnis***Bendrijos finansavimas**

1. Atsižvelgiant į tai, kaip svarbu nustatyti jūrų strategijas, šios direktyvos įgyvendinimas remiamas pagal Bendrijos finansines priemones, vadovaujantis taikytinomis taisyklėmis ir sąlygomis.

2. Valstybių narių parengtas programas bendrai finansuoja ES pagal esamas finansines priemones.

*23 straipsnis***Šios direktyvos peržiūra**

Komisija peržiūri šią direktyvą iki 2023 m. liepos 15 d. ir prireikus pasiūlo būtinus pakeitimus.

V SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS*24 straipsnis***Techninės adaptacijos**

1. III, IV ir V priedai gali būti iš dalies keičiami atsižvelgiant į mokslinę ir techninę pažangą, taikant 25 straipsnio 3 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu, atsižvelgiant į 17 straipsnio 2 dalyje nustatytus jūrų strategijų peržiūros ir atnaujinimo laikotarpius.

2. Pagal 25 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą:

- a) gali būti priimti I, III, IV ir V priedų taikymo metodiniai standartai;
- b) gali būti priimti techniniai formatai, skirti duomenų, įskaitant statistinius ir kartografinius, perdavimui ir apdorojimui.

*25 straipsnis***Reguliavimo komitetas**

1. Komisijai padeda komitetas.
2. Jeigu yra nuoroda į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 5 ir 7 straipsniai, atsižvelgiant į jo 8 straipsnio nuostatas.

Sprendimo 1999/468/EB 5 straipsnio 6 dalyje nustatytas laikotarpis yra trys mėnesiai.

3. Jeigu yra nuoroda į šią dalį, taikomos Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnio 1–4 dalys ir 7 straipsnis, atsižvelgiant į jo 8 straipsnio nuostatas.

*26 straipsnis***Perkėlimas į nacionalinę teisę**

1. Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję ne vėliau kaip iki 2010 m. liepos 15 d., įgyvendina šią direktyvą. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų nuostatų tekstus.

Tvirtindamos tas priemones, valstybės narės jose pateikia nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda pateikiama jas oficialiai skelbiant. Nuorodos pateikimo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės pagrindinių nuostatų tekstus.
3. Valstybės narės, neturinčios jūrų vandenų, įgyvendina tik tas nuostatas, kurios būtinos užtikrinti, kad būtų laikomasi 6 ir 7 straipsniuose numatytų reikalavimų.

Jei tokios nuostatos jau galioja pagal nacionalinės teisės aktus, atitinkamos valstybės narės pateikia Komisijai tokių nuostatų tekstus.

*27 straipsnis***Įsigaliojimas**

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną nuo jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

*28 straipsnis***Adresatai**

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

*I PRIEDAS***Kokybiniai deskriptoriai, pagal kuriuos nustatoma gera aplinkos būklė**

(nurodyti 3 straipsnio 5 dalyje, 9 straipsnio 1 dalyje, 9 straipsnio 3 dalyje ir 24 straipsnyje)

1. Biologinė įvairovė yra išsaugota. Buveinių kokybė ir paplitimas, taip pat rūšių pasiskirstymas ir gausa atitinka vyraujančias fiziografines, geografines ir klimatinės sąlygas.
2. N vietinių rūšių introdukuotų dėl žmogaus veiklos yra tokio lygio, kuris neigiamai nekeičia ekosistemų pobūdžio.
3. Komerciniams tikslams naudojamos žuvų, moliuskų ir vėžiagyvių populiacijos neviršija saugių biologinių rūbų ir jų pasiskirstymas pagal amžių ir dydį parodo gerą išteklių būklę.
4. Visų žinomų jūrinių mitybos tinklų elementų gausumas ir įvairovė normalūs, o jų lygis gali užtikrinti ilgalaikę rūšių gausą ir visišką jų reprodukcinio pajėgumo išsaugojimą.
5. Žmogaus sukelta eutrofizacija yra sumažinta, ypač jos neigiamas poveikis, pvz., biologinės įvairovės praradimas, ekosistemos nykimas, žalingas dumblių žydėjimas ir deguonies trūkumas dugno vandenyse.
6. Jūros dugno vientisumas yra tokio lygio, kad užtikrinamas ekosistemų struktūros ir funkcijų išsaugojimas, o ypač nėra neigiamo poveikio bentos ekosistemoms.
7. Hidrografinių sąlygų negrįžtamas pakitimas neturi neigiamo poveikio jūros ekosistemoms.
8. Teršalų koncentracijos lygis yra toks, kad nesukelia taršos poveikio.
9. Teršalai žmogaus maistui skirtoje žuvyje ir kituose jūros produktuose neviršija Bendrijos teisės aktuose nustatyto lygio ar kitų atitinkamų standartų.
10. Jūrą teršiančios šiukšlės ir jų kiekis nedaro žalos pakrančių ir jūros aplinkai.
11. Energijos, įskaitant povandeninį triukšmą, patekimas yra tokio masto, kad neturi neigiamo poveikio jūros aplinkai.

Siekdamos nustatyti geros aplinkos būklės jūrų regione ar paregionyje savybes, kaip numatyta 9 straipsnio 1 dalyje, valstybės narės įvertina kiekvieną šiame priede išvardytą kokybinį deskriptorių, kad nustatytų tuos deskriptorius, kurie turi būti naudojami nustatant gerą aplinkos būklę tame jūrų regione ar paregionyje. Jei valstybė narė mano, kad netikslinga naudoti vieną ar kelis iš šių deskriptorių, ji pateikia įrodymus Komisijai, pateikdama pranešimą pagal 9 straipsnio 2 dalį.

II PRIEDAS

Kompetentingos institucijos

(nurodytos 7 straipsnio 1 dalyje)

1. Kompetentingos institucijos ar institucijų pavadinimas ir adresas – nurodytos institucijos ar institucijų oficialus pavadinimas ir adresas.
2. Kompetentingos institucijos ar institucijų teisinis statusas – kompetentingos institucijos ar institucijų teisinio statuso trumpas apibūdinimas.
3. Pareigos – trumpas kompetentingos institucijos ar institucijų teisinių ir administracinių pareigų bei jos funkcijų atitinkamuose jūrų vandenyse aprašymas.
4. Narystė – kai kompetentinga institucija ar institucijos koordinuoja kitų kompetentingų institucijų veiklą, būtinas pastarųjų institucijų sąrašas ir institucijų užmegztų ryšių, skirtų koordinavimui užtikrinti, santrauka.
5. Regioninis ar paregioninis koordinavimas – būtina mechanizmų, nustatytų siekiant užtikrinti koordinavimą tarp valstybių narių, kurioms priklausančys jūrų vandenys yra tame pačiame jūrų regione ar paregionyje, santrauka.

▼ **M1***III PRIEDAS***Su jūrų vandenimis susijusių ekosistemų elementų, antropogeninių pavojų ir žmogaus veiklos rūšių orientaciniai sąrašai**

(nurodyti 8 straipsnio 1 dalyje, 9 straipsnio 1 ir 3 dalyse, 10 straipsnio 1 dalyje, 11 straipsnio 1 dalyje ir 24 straipsnyje)

*1 lentelė***Jūrų ekosistemų struktūra, funkcijos ir procesai**

ypač susiję su 8 straipsnio 1 dalies a punktu ir 9 bei 11 straipsniais

Tema	Ekosistemų elementai	Galimi parametrai ir būdingos savybės (1 pastaba)	I priede nustatyti atitinkami kokybiniai deskriptoriai (2 ir 3 pastabos)
Rūšis	Jūrų regiono arba paregionio jūrų paukščių, žinduolių, roplių, žuvų ir galvakojų rūšių grupės (4 pastaba)	Kiekvienos rūšies arba populiacijos svyravimai erdvės ir laiko atžvilgiu: — pasiskirstymas, gausumas ir (arba) biomasė — struktūra pagal dydį, amžių ir lytį — visumo, išgyvenamumo ir mirtingumo / sužalojimų rodikliai — elgsena, įskaitant judėjimą ir migravimą — rūšies buveinė (apimtis, tinkamumas) Grupės rūšinė sudėtis	(1); (3)
Buveinės	Vyraujantys vandens storumės (pelaginių buveinių) ir jūros dugno (bentosos buveinių) buveinių tipai (5 pastaba) arba kiti buveinių tipai, įskaitant su jais susijusias biologines bendrijas visame jūrų regione arba paregionyje	Kiekvieno buveinių tipo atveju: — buveinių pasiskirstymas ir apimtis (ir tūris, jei tinkama) — rūšinė sudėtis, gausumas ir (arba) biomasė (svyravimai erdvės ir laiko atžvilgiu) — rūšių struktūra pagal dydį ir amžių (jei taikoma) — būdingos fizinės, hidrologinės ir cheminės savybės Pelaginių buveinių atveju taip pat: — chlorofilo <i>a</i> koncentracija — planktono žydėjimo dažnumas ir erdvinis mastas	(1); (6)
Ekosistemos, įskaitant mitybos tinklus	Ekosistemų struktūra, funkcijos ir procesai, įskaitant: — būdingas fizinės ir hidrologinės savybės — būdingas cheminės savybės — būdingas biologines savybės — funkcijas ir procesus	Svyravimai erdvės ir laiko atžvilgiu: — temperatūra ir ledas — hidrologija (bangų ir srovių režimai; išplūdis, maišymasis, aktyvumo trukmė; gėlo vandens patekimas; jūros lygis) — batimetrija	(1); (4)

▼ **M1**

Tema	Ekosistemų elementai	Galimi parametrai ir būdingos savybės (1 pastaba)	I priede nustatyti atitinkami kokybiniai deskriptoriai (2 ir 3 pastabos)
		<ul style="list-style-type: none"> — drumstumas (dumblo / nuosėdų nešmenys), skaidrumas, garsas — jūros dugno substratas ir morfologija — druskingumas, maistingosios medžiagos (N, P), organinė anglis, ištirpusios dujos (pCO₂, O₂) ir pH — buveinių ir jūrų paukščių, žinduolių, roplių, žuvų bei galvkojų rūšių sąsajos — pelaginių–bentoso bendrijų struktūra — produktyvumas 	

Su 1 lentele susijusios pastabos

- 1 pastaba. Pateikiamas orientacinis rūšims, buveinėms ir ekosistemoms taikomas susijusių parametų ir būdingų savybių sąrašas, kuris atspindi šio priedo 2 lentelėje nurodytų pavojų veikiamus parametrus ir kuris yra susijęs su kriterijais, nustatytais pagal 9 straipsnio 3 dalį. Konkretūs parametrai ir būdingos savybės, kuriais reikia remtis vykdant stebėseną ir atliekant vertinimą, turėtų būti nustatomi remiantis šios direktyvos reikalavimais, įskaitant jos 8–11 straipsnių reikalavimus.
- 2 pastaba. Šioje skiltyje nurodyti skaičiai atitinka atitinkamų I priedo punktų numeraciją.
- 3 pastaba. 1 lentelėje pateikti tik būkle grindžiami (1), (3), (4) ir (6) kokybiniai deskriptoriai, kurių atveju kriterijai nustatyti remiantis 9 straipsnio 3 dalimi. Visi kiti – pavojais grindžiami – I priedo kokybiniai deskriptoriai gali būti siejami su kiekviena tema.
- 4 pastaba. Šios rūšių grupės tiksliau nurodytos 2017 m. gegužės 17 d. Komisijos sprendimo (ES) 2017/848, kuriuo nustatomi geros jūrų vandenų aplinkos būklės kriterijai ir metodiniai standartai, stebėsenos ir vertinimo specifikacijos ir standartizuoti metodai ir panaikinamas Sprendimas 2010/477/ES, priedo II dalyje (žr. šio Oficialiojo leidinio p. 43).
- 5 pastaba. Šie vyraujantys buveinių tipai tiksliau nurodyti Sprendimo (ES) 2017/848 priedo II dalyje.

▼ **M1**

2 lentelė

Antropogeniniai pavojai, naudojimo būdai ir žmogaus veiklos rūšys, susiję su jūros aplinka arba darantys jai poveikį

2a. Antropogeniniai pavojai jūros aplinkai			
ypač susiję su 8 straipsnio 1 dalies a ir b punktais ir 9, 10 bei 11 straipsniais			
Tema	Pavojus (1 pastaba)	Galimi parametrai	I priede nustatyti atitinkami kokybiniai deskriptoriai (2 ir 3 pastabos)
Biologiniai	Nevietinių rūšių patekimas arba plitimas	Jūros aplinkoje ir, jei tinka, šaltinio vietoje esančio pavojaus stiprumas ir svyravimai erdvės ir laiko atžvilgiu	(2)
	Mikrobinių patogenų patekimas	Vertinant tam tikro pavojaus poveikį aplinkai, pasirenkami atitinkami 1 lentelėje pateikti ekosistemų elementai ir parametrai	
	Genetiškai modifikuotų rūšių patekimas ir vietinių rūšių perkėlimas		
	Natūralių biologinių bendrijų nykimas arba jų pokyčiai, susiję su gyvūnų arba augalų rūšių auginimu		
	Rūšių trikdymas (pavyzdžiui, dauginimosi, poilsio ir maitinimosi metu) dėl žmogaus buvimo		
	Laukinių rūšių gavyba arba mirtingumas / sužalojimai (dėl komercinės bei mėgėjų žvejybos ir kitos veiklos)		(3)
Fiziniai	Fizinis jūros dugno trikdymas (laikinas arba išnykstantis)		(6); (7)
	Fizinis nykimas (dėl negrįžtamų jūros dugno substrato ar morfologijos pokyčių ir dėl jūros dugno substrato gavybos)		
	Hidrologinių sąlygų pokyčiai		
Cheminės medžiagos, šiukšlės ir energija	Maistingųjų medžiagų patekimas iš pasklidusių šaltinių, taškinių šaltinių ir atmosferinių iškritų		(5)
	Organinių medžiagų patekimas iš pasklidusių šaltinių ir taškinių šaltinių		
	Kitų medžiagų (pvz., sintetinių medžiagų, nesintetinių medžiagų, radionuklidų) patekimas iš pasklidusių šaltinių, taškinių šaltinių, atmosferinių iškritų ir dėl staigių atvejų		(8); (9)

▼ **M1**

Tema	Pavojus (1 pastaba)	Galimi parametrai	I priede nustatyti atitinkami kokybiniai deskriptoriai (2 ir 3 pastabos)
	Šiukšlių (kietųjų atliekų, įskaitant mikrošiukšles) patekimas		(10)
	Antropogeninio garso (impulsinio, nenutrūkstamo) patekimas		(11)
	Kitų formų energijos (įskaitant elektromagnetinius laukus, šviesą ir šilumą) patekimas		
	Vandens patekimas iš taškinių šaltinių (pvz., sūrymo)		

2b. Naudojimo būdai ir žmogaus veiklos rūšys, susiję su jūros aplinka arba darantys jai poveikį

ypač susiję su 8 straipsnio 1 dalies b ir c punktais (su 8 straipsnio 1 dalies c punktu susijusios tik * pažymėtos veiklos rūšys) ir 10 bei 13 straipsniais

Tema	Veiklos rūšis
Fizinis upių, pakrančių ar jūros dugno restruktūrizavimas (vandentvarka)	Žemės įsavinimas
	Kanalų tiesimas ir kiti vandentakių pakeitimai
	Pakrančių apsauga ir apsauga nuo potvynių*
	Konstrukcijos atviroje jūroje (išskyrus naftos, dujų ir (arba) atsinaujinančiosios energijos)*
	Jūros dugno morfologijos, įskaitant dugno gilinimą ir medžiagų šalinimą, restruktūrizavimas*
Negyvųjų išteklių gavyba	Mineralų (akmens, metalo rūdos, žvyro, smėlio, kriauklių) gavyba*
	Naftos ir dujų gavyba, įskaitant infrastruktūrą*
	Druskos gavyba*
	Vandens gavyba*
Energijos gamyba	Atsinaujinančiosios energijos (vėjo, bangų, potvynių ir atoslūgių energijos) gamyba, įskaitant infrastruktūrą*
	Neatsinaujinančiosios energijos gamyba
	Elektros perdavimas ir komunikacijos (kabeliai)*
Gyvųjų išteklių gavyba	Žuvų ir jūrinių bestuburių žvejyba (profesionali ir mėgėjų)*
	Žuvų ir jūrinių bestuburių perdirbimas*
	Jūrų augalų rinkimas*
	Medžioklė ir rinkimas kitais tikslais*

▼ **M1**

Tema	Veiklos rūšis
Gyvųjų išteklių auginimas	Jūrinė akvakultūra, įskaitant infrastruktūrą*
	Gėlųjų vandenų akvakultūra
	Žemės ūkis
	Miškininkystė
Transportas	Transporto infrastruktūra*
	Jūrų transportas*
	Oro transportas
	Sausumos transportas
Su miestu ir pramone susiję naudojimo būdai	Su miestu susiję naudojimo būdai
	Su pramone susiję naudojimo būdai
	Atliekų tvarkymas ir šalinimas*
Turizmas ir laisvalaikis	Turizmo ir laisvalaikio infrastruktūra*
	Turizmo ir laisvalaikio veikla*
Saugumas ir (arba) gynyba	Karinės operacijos (taikoma 2 straipsnio 2 dalis)
Švietimas ir moksliniai tyrimai	Moksliniai tyrimai, apklausos ir šviečiamoji veikla*

Su 2 lentele susijusios pastabos

- 1 pastaba. Atliekant pavojų vertinimą reikėtų atsižvelgti į jų mastą jūros aplinkoje ir, jei tinkama, į jų indėlio (iš sausumos ar atmosferos šaltinių) dydį į jūros aplinką.
- 2 pastaba. Šioje skiltyje nurodyti skaičiai atitinka atitinkamų I priedo punktų numeraciją.
- 3 pastaba. 2a lentelėje pateikti tik pavojais grindžiami (2), (3), (5), (6), (7), (8), (9), (10) ir (11) kokybiniai deskriptoriai, kurių atveju kriterijai nustatyti remiantis 9 straipsnio 3 dalimi. Visi kiti – būkle grindžiami – I priedo kokybiniai deskriptoriai gali būti siejami su kiekviena tema.

*IV PRIEDAS***Orientacinis savybių, į kurias reikia atsižvelgti siekiant nustatyti aplinkosaugos tikslus, sąrašas**

(nurodytas 10 straipsnio 1 dalyje ir 24 straipsnyje)

1. Pakankamai aptarti aspektai, apibūdinantys jūrų regiono arba paregionio jūrų vandenį, kuriuose valstybės narės turi suverenumą arba jurisdikciją.
2. Poreikis nustatyti: a) tikslus, nustatančius siektinas sąlygas, pagrįstas geros aplinkos būklės nustatymu; b) įvertinamus tikslus ir susijusius rodiklius, sudarančius sąlygas stebėsenai ir įvertinimui; ir c) veiklos tikslus, susijusius su konkrečiomis įgyvendinimo priemonėmis, kurios padeda jų siekti.
3. Siektinos ar išsaugotinos aplinkos būklės nustatymas ir tos būklės formulavimas pagal aspektų, kuriais apibūdinami valstybei narei jūrų regione arba paregionyje priklausantys jūrų vandenys, įvertinamas savybes.
4. Tikslų nuoseklumas; jų tarpusavio prieštaravimų nebuvimas.
5. Tikslams pasiekti reikalingų išteklių nustatymas.
6. Tikslų, įskaitant galimus pereinamojo laikotarpio tikslus, formulavimas ir laikotarpis jiems pasiekti.
7. Rodiklių, skirtų pažangai stebėti ir padėti priimti valdymo sprendimus siekiant tikslų įgyvendinimo, nustatymas.
8. Prireikus – atskaitos taškų (tikslinių ir ribinių) nustatymas.
9. Nustatant tikslus tinkamai atsižvelgiama į socialines ir ekonomines reikmes.
10. Aplinkos apsaugos tikslų, su jais susijusių rodiklių ir ribinių bei tikslinių verčių, nustatytų atsižvelgiant į 1 straipsnyje nustatytus aplinkos apsaugos tikslus, nagrinėjimas, siekiant įvertinti, ar įgyvendinus tikslus jūrų vandens, esančių jūrų regione kuriame valstybės narės turi suverenumą arba jurisdikciją, būklė juos atitinka.
11. Tikslų suderinamumas su uždaviniais, kurių siekti Bendrija ir jos valstybės narės įsipareigojo pagal atitinkamus tarptautinius ir regioninius susitarimus, naudojant tuos, kurie yra svarbiausi atitinkamam jūrų regionui ar paregionui, siekiant 1 straipsnyje nustatytų aplinkos apsaugos tikslų.
12. Parengus tikslų ir rodiklių rinkinį, jie turėtų būti nagrinėjami kartu atsižvelgiant į šios direktyvos 1 straipsnyje nustatytus aplinkos apsaugos tikslus, siekiant įvertinti, ar įgyvendinus tikslus jūrų aplinkos būklė juos atitiktų.

*V PRIEDAS***Stebėsenos programos**

(nurodytos 11 straipsnio 1 dalyje ir 24 straipsnyje)

1. Poreikis teikti informaciją, skirtą aplinkos būklei įvertinti ir nustatyti, kokia pažanga padaryta ir kokią pažangą dar reikia padaryti siekiant geros aplinkos būklės pagal III priedą ir kriterijus bei metodikos standartus, kurie turi būti apibrėžti pagal 9 straipsnio 3 dalį.
2. Poreikis užtikrinti informacijos rengimą, kad būtų galima nustatyti 10 straipsnyje numatytų aplinkos apsaugos tikslų tinkamus rodiklius.
3. Poreikis užtikrinti informacijos rengimą, kad būtų galima įvertinti 13 straipsnyje nurodytų priemonių poveikį.
4. Poreikis į programas įtraukti veiklą, padedančią nustatyti pokyčio priežastį ir todėl – galimas korekcines priemones, kurių reikėtų imtis siekiant atkurti gerą aplinkos būklę, nustačius nukrypimus nuo siekiamos būklės.
5. Poreikis teikti informaciją apie cheminius teršalus žmonių maistui skirtose rūšyse komercinės žvejybos zonose.
6. Poreikis įtraukti veiklą, skirtą patvirtinti, kad korekcinės priemonės duoda pageidaujamus pokyčius, o ne nepageidaujamą šalutinį poveikį.
7. Poreikis kaupti informaciją apie atskirus jūrų regionus ar paregionius pagal 4 straipsnį.
8. Poreikis užtikrinti vertinimo požiūrių ir metodų palyginamumą jūrų regionuose ir (arba) paregioniuose ir tarp jų.
9. Poreikis parengti technines specifikacijas ir standartizuotus metodus, skirtus stebėsenai Bendrijos lygiu, kad būtų galima palyginti informaciją.
10. Poreikis kiek įmanoma labiau užtikrinti esamų regioniniu ir tarptautiniu lygiu parengtų programų suderinamumą, siekiant skatinti šių programų nuoseklumą ir išvengti veiklos dubliavimo, naudojant tas stebėsenos gaires, kurios yra svarbiausios atitinkamam jūrų regionui ar paregioniiui.
11. Poreikis į 8 straipsnyje numatytą pradinį įvertinimą įtraukti aplinkos sąlygų pagrindinių pokyčių įvertinimą bei, prireikus, naujus ir išskylančius klausimus.
12. Poreikis atliekant 8 straipsnyje numatytą pradinį įvertinimą nagrinėti atitinkamus III priede išvardytus aspektus, įskaitant jų natūralų kintamumą bei įvertinti tendencijas siekiant pagal 10 straipsnio 1 dalį nustatytų aplinkos apsaugos tikslų, prireikus panaudojant nustatytus rodiklius ir jų ribines arba tikslines vertes.

*VI PRIEDAS***Priemonių programos**

(nurodytos 13 straipsnio 1 dalyje ir 24 straipsnyje)

1. Poveikio kontrolė: valdymo priemonės, veikiančios leistiną žmogaus veiklos mastą.
2. Rezultatų kontrolė: valdymo priemonės, veikiančios leistiną ekosistemos komponento sutrikdymo laipsnį.
3. Pasiskirstymo laiko ir erdvės atžvilgiu kontrolė: valdymo priemonės, kurios veikia tai, kur ir kada leidžiama vykdyti veiklą.
4. Valdymo koordinavimo priemonės: priemonės, skirtos valdymo koordinavimui užtikrinti.
5. Priemonės jūrų taršos atsekamumui (jei tai įmanoma) gerinti.
6. Ekonominės skatinimo priemonės: valdymo priemonės, dėl kurių besinaudojantiems jūrų ekosistemomis yra ekonomiškai naudinga veikti taip, kad padėtų pasiekti geros aplinkos būklės tikslą.
7. Padarinių sušvelninimo ir atkūrimo priemonės: valdymo priemonės, kuriomis žmogaus veikla orientuojama atkurti pažeistus jūrų ekosistemų komponentus.
8. Ryšiai, suinteresuotųjų šalių dalyvavimas ir visuomenės informuotumo didinimas.